

RENDTARTÁS
/hegyszabály/
TENKES HEGYKÖZSÉG
SIKLÓS

I.

Bevezető rendelkezések

A rendtartás célja: a szőlőtermesztésre és borgazdálkodásra vonatkozó jogszabályok figyelembe vételével szakmai szabályrendszer létrehozása és működtetése.

A rendtartás területi hatálya: kiterjed a Tenkes Hegyközség működési területén található települések *a borszőlő termőhelyi kataszter szerint I. és II. osztályú határrészeibe tartozó ingatlanjaira.*

A rendtartás személyi hatálya: kiterjed a Tenkes hegyközség *tagjaira, valamint a más művelési águ külterületi ingatlanok hasznáira és az utak kezelőire.*

A rendtartási ügyekben eljáró testület: a Tenkes Hegyközség választmánya

I. A hegyrendészet és a gazdálkodás szabályai

1. Földvédelem szabályai

a.) **A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 5. § (2) bekezdése szerint szőlőt és gyümölcsöst a művelési ágának megfelelő termeléssel kell hasznosítani.**

b.) A szőlőtermesztésről és borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény /a továbbiakban Bortörvény/ 4. § (2)-(3) bekezdései értelmében termőhelyi kataszterbe sorolt területeken gyümölcsös - a csemegeszőlő-telepítést kivéve -, erdő, halastó és nádas művelési ágra történő változtatás, valamint a művelés alól történő kivétel csak a hegyközség hozzájárulásával lehetséges. Erdő telepítéséhez 0,5 ha-nál nem kisebb területen, az ingatlan határától legalább 10 méteres védősáv megtartásával, gyümölcsös telepítéséhez 0,5 ha-nál nem kisebb területen, az ingatlan határától legalább 5 m-es védősáv megtartásával adható hozzájárulás. Amennyiben a hegybíró megállapítja, hogy a hegyközség hozzájárulása nélkül került sor a termőhelyi kataszterbe sorolt területen erdő telepítésére vagy halastó, nádas létesítésére, kezdeményezi az arra jogosult szervnél az eredeti állapot helyreállításának elrendelését.

c.) A hegyközségekről szóló 2012. évi CCXIX. törvény /a továbbiakban Hktv./ **44. §** (3) bekezdése értelmében a hegyközség a területét érintő településrendezési és -fejlesztési feladatokban együttműködik a területileg illetékes helyi önkormányzat képviselő-testületével.

d.) **Hegyközségi törvény 35. §-a előírja, hogy a hegyközség a szőlő termőhelyi kataszterbe tartozó területekre a tulajdonosok képviseletében jogosult kezdeményezni a vadászati hatóságnál, hogy a külterületen lévő zártkerti ingatlan a vadászterület kiterjedésének megállapításánál figyelembe vehető földterületnek**

minősítse, valamint jogosult a földtulajdonosokat a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló törvénynek a jegyzőre vonatkozó szabályai szerint képviselni.

2. Talajvédelem szabályai

- a.) A talajvédelmet közvetlenül a földhasználó valósítja meg, így köteles a termőhely ökológiai adottságaihoz igazodva a földhasznosítás, a természetéstechnológia, talajvédelmi beavatkozások összehangolásával olyan talajvédő gazdálkodást folytatni, amely a külön jogszabályokban meghatározott természetvédelmi, környezetvédelmi, vízvédelmi, közegészségügyi és állategészségügyi követelményeket is figyelembe veszi.
- b.) A földhasználónak gondoskodnia kell a talaj humuszos rétegének megőrzéséről, szervesanyag tartalmának fenntartásáról, a talaj tápanyag-gazdálkodását és a szőlő tápanyagigényét is figyelembe vevő - lehetőleg vizsgálatra alapozott - környezetkímélő tápanyag-gazdálkodás folytatásáról.
- c.) A talaj szennyezettségének megakadályozása céljából, a földhasználó köteles azt a termelés során a termőföld minőségét rontó talajidegen anyagoktól megóvni.
- d.) Erózióvédelem során a termelő köteles olyan művelést megvalósítani, amely elősegíti a csapadékvizek talajba jutását. A termőföld megóvása érdekében olyan vízmege tartó és vízlevezető megoldásokat szükséges alkalmazni (árkok, gyepes vízlevezetők, vízfogók) amelyek biztosítják az erózióvédelmet.
- e.) A termőföld minőségét veszélyeztető tevékenységet és eseményt a talajvédelmi hatóság részére a hegyközség egyidejű értesítése mellett be kell jelenteni.

3. Növényvédelem szabályai

- a.) A termelő védekezési kötelezettsége:
Aki földet használ (szőlőt művel), növényt termeszt, növényi terméket feldolgoz, forgalomba hoz vagy felhasznál, köteles a károsítók ellen védekezni, terjedésüket megakadályozni, szükség esetén azokat elpusztítani, valamint zárlati és veszélyes károsítók fertőzését vagy annak gyanúját a növényvédelmi hatóságnak bejelenteni a hegyközség egyidejű értesítése mellett.
- b.) A közérdekű védekezés:
A Bortörvény 13. § alapján
(1) A borszőlőültetvény használója köteles az ültetvényt rendeltetésének megfelelően művelni.
(2) Amennyiben az ültetvény használója az ültetvényét egy éven keresztül nem műveli, a hegybíró felszólítja az ültetvény rendeltetés szerű művelésére.
(3) Amennyiben az ültetvény használója az ültetvényét kettő éven keresztül nem műveli, a hegybíró felszólítja az ültetvény használóját, hogy hatvan napon belül gondoskodjon az ültetvény műveléssel történő hasznosításáról. Az ültetvény

műveléssel történő hasznosításáról készült megállapodást a hegybírónak be kell mutatni.

(4) Amennyiben az ültetvény használója hatvan napon belül nem gondoskodik az ültetvény műveléssel történő hasznosításáról, a hegybíró az ültetvényt művelésre meghirdeti. Az ültetvény műveléssel történő hasznosítási szándékot a hegybírónak kell bejelenteni, aki erről a használót öt napon belül értesíti. Az ültetvény használójának az értesítéstől számított harminc napon belül meg kell kötni a megállapodást. A műveléssel történő hasznosításáról készült megállapodást a hegybírónak be kell mutatni.

(5) A műveléssel történő hasznosításáról a megállapodást legalább öt borpiaci év időtartamra kell megkötni.

(6) Amennyiben az ültetvény használója az ültetvényét három éven keresztül nem műveli, és az (1)–(5) bekezdésben meghatározott intézkedések eredménytelenül zárultak, a hegybíró elrendelheti az ültetvény kivágását az alábbi esetekben:

a) az ültetvény növény-egészségügyi kockázatot jelent a szomszédos ültetvényre;

b) a műveletlen ültetvény más ültetvény megközelítését akadályozza.

(7) Amennyiben az ültetvény használója kivágási kötelezettségének nem tesz eleget a hegybíró az ültetvény használójának a költségére az ültetvényt kivágattatja.

(8) A kivágás után keletkezett újratelepítési jogot telepítési jogtartalékba kell helyezni.

c.) Az alkalmazott növényvédelmi technológia feleljen meg a szakmai és jogszabályi előírásoknak.

d.) Az I. kategóriájú készítményeket kizárólag csak megfelelő képesítéssel rendelkező szakember irányításával illetve felügyeletével lehet felhasználni.

4. Környezet- és természetvédelemre vonatkozó szabályok

a. A termelő növényvédelmi tevékenysége során köteles a hasznos élő szervezeteket meqóvni.

b. Növényvédő- és gyomirtó szerek tárolását a felhasználó szakszerűen köteles végezni, és a szer maradékát és csomagoló anyagát a begyűjtő helyen kell leadni, vagy a használati utasítás szerint kell megsemmisíteni.

c. Vizek, vízfolyások, víznyerő helyek vízvédelmét a biztonsági távolságok figyelembe vételével biztosítani kell.

d. A növényvédő szerek kiválasztásánál, a védekezés módjának, időpontjának meghatározásánál, a hasznos szervezetek egyedszámát, fejlődésmenetét és érzékenységét figyelembe kell venni.

e. A termőföldek és kapcsolódó közterületek (vízelvezetők, vízmosások, utak) területén szemét lerakása, vagy azok eltorlaszolása növényi és egyéb hulladékkal tilos.

5. A hegyközség területéhez tartozó utak, árkok karbantartása

- a.) Minden ingatlan tulajdonos vagy művelő köteles a saját területéhez tartozó út, árok, vízvezető, műtárgyak, átereszek karbantartását, tisztítását, állagmegóvását elvégezni, vagy elvégeztetni minden év március 15-ig és az év folyamán szükség szerint.
- b.) Az utakra kirakott venyigét elszállítani, a gépi kaszálást akadályozó tárgyakat összeszedni és elszállítani, cserjéket kiirtani és elszállítani vagy elégetni minden év május 1-ig.
- c.) Aki az utakban bármilyen módon kárt tesz, köteles a lehető legrövidebb időn belül helyreállítani, vagy annak kárát téríteni.

6. A borszőlő és egyéb évelő fás szárú növények telepítése – a hiánypótlás – és kivágás szabályozása

A szőlőtermesztésről és borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény 7. § értelmében árutermő, törzs- és kísérleti célú borszőlőt telepíteni, illetve kivágni csak a hegybíró által kiadott engedéllyel lehet. Az ültetvény más fajtára történő cseréje esetén a telepítésre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. Az engedélyezési eljárás részletes szabályait e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendelet (a szőlőtermelési potenciálról szóló 38/2013. (V.24.) VM rendelet) tartalmazza.

7. A szőlő termesztésével összefüggő szabályozás

Valamennyi a hegyközség területén szőlőt művelő termelő köteles a károsítók ellen védekezni-, terjedésüket megakadályozni, szükség esetén azokat elpusztítani, valamint zárlati és veszélyes fertőzést, vagy annak gyanúját a növényvédelmi hatóságnak bejelenteni a hegyközség értesítése mellett.

- a.) A szőlőkataszteri nyilvántartásban szereplő területeken, valamint ezektől legalább 200 méter távolságon belül műveletlen, nem megfelelően védett szőlőt fenntartani tilos.
- b.) A járványveszélyes időszakban minden szőlőtulajdonos köteles gondoskodni a kár megelőzéséhez szükséges beavatkozások elvégzéséről, mivel ennek hiányában minden környezetében szőlőt művelő tagot növényvédelmi ráfordításának hatékonyságát is súlyosan veszélyezteti. Törekedni kell az integrált növényvédelem alkalmazására.
- c.) A tagok kötelesek rügyfakadásig eltávolítani, megsemmisíteni a kipusztult, kivágott tőkét, az eltávolított idős fás részeket, a metszésekor lemetszett nyesedéket a terjedő faszöveti megbetegedések megelőzése érdekében. A szőlősorban és a sorközben a műveléssel a gyomok maghozását meg kell előzni. Mindazzal szemben, aki ezt elmulasztja ezen kötelezettségét, a hegybíró közigazgatási eljárást kezdeményez a szőlő használójával szemben.

- d.) A hegyközség a szőlőültetvények őrzését szükség szerint a települési önkormányzattal együttműködve látja el. Madárkártétel ellen a szőlő őrzését a hegyközséggel együttműködve a tagoknak egymás között kell megszervezni és finanszírozni.
- e.) A hegyközség területén telepítésre engedélyezett szőlő fajták:
- Fehér: Chardonnay, Czerszegi fűszeres, Hárslevelű, Irsai Olivér, Királyleányka, Olasz rizling, Ottonel muskotály, Pinot blanc, Rajnai rizling, Rizlingszilváni, Sárga muskotály, Sauvignon, Szürkebarát, Tramini, Zengő, Zenit, Zöld veltelini
 - Vörös: Blauburger, Cabernet franc, Cabernet sauvignon, Kadarka, Kékfrankos, Kékoportó, Menoire, Merlot, Pinot noir, Syrah, Zweigelt
- f.) A hegyközség területén kísérleti céllal telepíthető fajták:
- Fehér: Kabar
 - Vörös: Carmenere, Cot /Malbec/, Csókaszőlő, Járdovány /fekete/, Petit verdot, Tannat, Tempranillo

8. Borgazdálkodással összefüggő feladatok

- a.) Villány és Pannon oltalom alatt álló eredetmegjelöléses, valamint Dunántúl oltalom alatt álló földrajzi jelzéses borok előállítására a hatályos termékleírások szerint történik. A termékleírások a boraszat.kormany.hu oldalon megtekinthetők.
- b.) A must vagy szőlőcefre természetes eredetű cukortartalmának kiegészítését a hegyközség felé be kell jelenteni.
- c.) A must vagy bor savtartalmának növelését /amennyiben engedélyezett/ a hegyközség felé be kell jelenteni december 31-ig.

9. A bejelentéssel összefüggő kötelezettségek

- a.) A hegyközségi tagok adatszolgáltatási kötelezettségüknek a hatályos jogszabályi előírások szerint tesznek eleget.

II. Eljárási szabályok és következmények

10. Az eljáró szerv

- a.) A Rendtartás megszegésével kapcsolatos eljárás az államtól átvállalt közigazgatási ügyekben a hegybíró, a rendtartást érintő egyéb ügyekben a Választmány hatáskörébe tartozik.

- b.) Az eljárás során kizárt a választmány azon tagjának illetve tagjainak részvétele, akitől az ügy tárgyilagosa megítélésé nem várható el.
- c.) Amennyiben az egész választmány eljárása kizárt, úgy az eljárás lefolytatását a Hegyközségi Tanácstól kell kérni.
- d.) Aki nem hegyközségi tagként vét a rendtartási szabályzat ellen, a hegyközség felszólítja a jogellenes állapot megszüntetésére, vagy a rendtartás szerinti cselekvésre. A felszólítás eredménytelensége esetén a hegyközség a bíróságtól a felszólítás eredménytelensége esetén a hegyközség a bíróságtól kérheti a rendtartásba ütköző cselekményt elkövető személynek a felszólításnak megfelelő kötelezését.
- e.) Az eljárás megindítható hivatalból és bejelentés alapján.

11. A Rendtartás megszegésének jogkövetkezményei

- a.) A választmány a hegybíró által lefolytatott ellenőrzés eredményeként, amennyiben a tag a Rendtartásban előírt valamely szabályt /vagy szabályokat/ megszegte az alábbi jogkövetkezményeket alkalmazhatja:
 - aa.) határozattal megállapítja a szabályszegés tényét (azaz rosszallást fejez ki) a tagot a jogellenes állapot megszüntetésére, meghatározott cselekvés teljesítésére vagy attól való tartózkodásra kötelezheti.
 - ab.) A bort hamisító vagy hamis termékjegyzést alkalmazó tagjával kapcsolatban a termékleírást benyújtó szervnél kezdeményezi annak eltiltását az oltalom alatt álló eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés nevének használatától.
 - ac.) A tagot a szabályszegés súlyától függően az alábbi pénzbírság kategóriák kiszabásával sújthatja:
 - aca.) Utak, árkok karbantartásának elmulasztásával, rongálásával kapcsolatos ügyekben: 3.000.-Ft-tól 10.000.-Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújthatók – szabályszegés tényét (azaz rosszallását fejezheti ki) Határozattal megállapíthatja a jogellenes állapot megszüntetésére, meghatározott cselekvés teljesítésére vagy attól való tartózkodásra kötelezheti.
 - acb.) Az engedély nélküli szőlőültetvény kivágást és telepítést elkövetőket jelenti a növénytermesztési hatóságnak.
 - acc.) Az adatszolgáltatási- és járulékfizetési kötelezettséget nem teljesítő termelők származási bizonyítvány kiadására nem tarthatnak igényt.
 - acd.) A járulék késedelmes befizetése esetén, a hegyközség a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd részét számítja fel.

- b.) Az aa.) pont alatti meghatározott jogkövetelmény csak önállóan, az ab.) és az ac.) pontok alatti jogkövetelmények külön-külön vagy önállóan is lehet alkalmazni.
- c.) A Választmány szabálysértés vagy bűncselekmény észlelése esetén köteles a feljelentést megtenni. Ilyen esetben is köteles gyakorolni és megtenni a hatáskörében utalt intézkedést.

III. Jogorvoslat

12. Közigazgatási ügyekkel kapcsolatos szabályok

- a.) A Hegyközségi szervezetek közigazgatási ügyekben való eljárásra a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. Tv. rendelkezéseit kell alkalmazni.
- b.) A Hegyközségi szervezetek határozata ellen, ha az eljárás első fokon
- Hegyközségnél indult, Hegyközségi Tanácshoz
 - Hegyközségi Tanácsnál indult, a Hegyközségek Nemzeti Tanácshoz lehet fellebbezni.

A testületi határozatok felülvizsgálata:

- a.) A jogsértő testületi határozat felülvizsgálatát a hegyközségi szervezet bármely tagja kérheti a bíróságtól.
- b.) A hegyközségi választmánynak a névjegyzékkel kapcsolatos, valamint a rendtartási ügyben hozott határozatának felülvizsgálatát az a tag kérheti, akinek jogát vagy jogos érdekét a határozat sérti.
- c.) Perindítás előtt a sérelmet szenvedett tag köteles a jogsértést bejelenteni a határozat meghozatalától/kézhez vételétől számított 15 napon belül az Ellenőrző Bizottságnak /a továbbiakban EB/, amely további 15 napon belül állást foglal, erről a tagot, valamint a határozatot hozó testületet írásban értesíti.
- d.) A keresetet az EB állásfoglalása kézhezvételétől számított 30 napon belül a sérelmes döntést hozó hegyközségi szervezet ellen kell megindítani. A keresetindításra nyitva álló határidő jogvesztő. A keresetindításnak halasztó hatálya nincs, a bíróság azonban a határozat végrehajtását felfüggesztheti.
- e.) A bíróság eljárása egyben a Polgári törvénykönyv általános szabályait kell alkalmazni.
- f.) A Hegyközségi rendtartás keretében nem szabályozott kérdésekben a hatályos Hktv. és Bortörvény, valamint azok végrehajtási rendeletei az irányadóak.

IV. Záró rendelkezések

- a.) Az elfogadott rendtartást meg kell küldeni a hegyközségi tanácsnak, amely kifogást emelhet a rendtartás ellen, ha az törvényt sértő, ellentétes a borvidéki rendtartással, vagy nyilvánvalóan szakszerűtlen rendelkezést tartalmaz. A hegyközségnek a kifogásolt rendelkezést újra kell tárgyalni. A rendtartást – kifogás híján – a hegyközségi tanácsnak történő megküldését követő harminc nap elteltével közzé kell tenni.
- b.) A rendtartást hirdetményi úton, valamint a helyben szokásos más alkalmas módon is közzé kell tenni. A közzététellel egyidejűleg a rendtartást meg kell küldeni a hegyközség tagjainak, a települési önkormányzatnak, valamint a mezőgazdasági igazgatási szervnek is. A rendtartás a hirdetményként való közzététele napját követő harmincadik napon lép hatályba.
- c.) Jelen egységes szerkezetű rendtartást a közgyűlés 21/2014.(V.27.) számú határozatával fogadta el, és 2014. május 27. napján lép hatályba.

Kelt: Siklós, 2014. május hó 27. napja

Schlittné Lázár Kornélia
közgyűlés jegyzőkönyv vezetője

Szarka Tibor György
közgyűlés elnöke
Tenkes Hegyközség
elnöke

Bajnai József
közgyűlés jegyzőkönyv hitelesítője

Bender Attila
közgyűlés jegyzőkönyv hitelesítője

1. számú melléklet

Borvidéki szerkezetátalakítási és -átállítási terv

Villányi Borvidék

A 2012/2013 borpiaci évtől érvényes borvidéki követelményrendszer a szőlőültetvények szerkezetátalakítási és -átállítási támogatásához

A borvidéki terv a hegyközségekről szóló 2012. évi CCXIX. törvény, a szőlőültetvények szerkezetátalakításához és -átállításához a 2012/2013 borpiaci évtől igényelhető támogatás feltételeiről szóló 142/2012. (XII. 27.) VM rendelet, a borkészítésre alkalmas szőlőfajták osztályba sorolásáról szóló 98/2009. (VII. 30.) FVM rendelet, valamint a szőlészeti és a borászati adatszolgáltatás, valamint a származási bizonyítványok kiadásának rendjéről, továbbá a borászati termékek előállításáról, forgalomba hozataláról és jelöléséről szóló 127/2009. (IX. 29.) FVM rendelet alapján készült.

1. Támogatható tevékenységek a borvidéken:

- Fajtaváltás,
- Ültetvény áttelepítése.

2. Termőhelyi kataszteri feltételek

2.1. Fajtaváltás

Fajtaváltást csak a borvidék I., II/1., II/2. termőhelyi kataszteri besorolású területein lehet végrehajtani.

2.2. Ültetvény áttelepítése

Ültetvény áttelepítése tevékenység keretében áttelepíteni a borvidék I. termőhelyi kataszteri osztályú területein belül korlátozás nélkül, a borvidék II/1., II/2. kataszteri osztályú területeiről csak magasabb termőhelyi kataszteri pontértékű területre lehet.

Szőlőtermesztésre alkalmatlan, vagy termőhelyi kataszterbe nem sorolt területről ültetvényt áttelepíteni I., II/1., II/2. termőhelyi kataszteri osztályú területre lehet.

3. Támogatható szőlőfajták kategóriája:

3.1. Kiemelt szőlőfajták:

- Olasz rizling
- Cabernet franc
- Cabernet sauvignon
- Kékoportó
- Kékfrankos
- Merlot
- Pinot noir

3.2. Egyéb támogatható szőlő fajták:

- Hárslevelű
- Chardonnay
- Rajnai rizling
- Trimini
- Ottonel muskotály

- Irsai Olivér
- Királyleányka
- Sauvignon
- Sárga muskotály
- Szürkebarát
- Blauburger
- Kadarka
- Syrah
- Zweigelt
- Cot (Malbec)
- Járdovány (fekete)
- Petit verdot
- Tannat

4. Ültetvényszerkezet:

- A tőkehelyek száma nem lehet alacsonyabb
 - o mint **3 400 tő/ha** a 2012/2013 borpiaci évben benyújtott egyéni terv esetében;
 - o mint **3 500 tő/ha** a 2013/2014 borpiaci évtől benyújtott egyéni terv esetében.
- A szerkezetátalakítás során kialakítható sortávolság nem lehet
 - o kevesebb mint **1 méter**
 - o több mint **3 méter**.
- Kialakítható művelésmódok:
 - o Bakművelés
 - o Alacsony kordon (törzsmagasság 60 cm alatt)
 - o Középmagas Kordon (törzsmagasság 60-120 cm)
 - o Guyot-művelés
 - o Ernyő művelés

A 2012/2013 borpiaci évtől érvényes borvidéki szerkezetátalakítási és -átállási tervet a Villányi Borvidék Hegyközségi Tanácsa 4/2013.(I.12.) számú határozatával fogadta el.

Siklós, 2013. január 12.

Bock József
elnök

Nagy Gergely
titkár